

Akademii Umiejętności, Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Petersburskiej Akademii Nauk, towarzystw nauk. w Niemczech, Czechach i Włoszech; był współzał. Polskiego Tow. Ludoznawczego we Wrocławiu.

W dorobku N. najwartościowsze pozostają prace edytorskie: *Psalterii Florianensis partem polonicam ad fidem codicis instruxit* (Pz 1883), J. Kochanowski *Dzieła wszystkie* (I-IV, Wwa 1884-97), A. Mickiewicz *Konrad Wallenrod* (Lw 1893), *Kazania gnieźnieńskie* (Kr 1897); wydał też H. Cegielskiego *Naukę poezji zawierającą teorię poezji i jej rodzajów* (Pz 1869⁴, 1879⁵); jest również autorem książek, m.in.: *De polonicarum rerum saeculi XVI scriptoribus* (Pz 1856; *O historykach polskich XVI wieku I-III*, Pz 1860-62), *Kurs literatury polskiej dla użytku szkół* (Pz 1866), *Iter Florianense. O Psalterzu floriańskim, łacińsko-polsko-niemieckim, w szczególności o polskim jego dziele* (Pz 1871), *Studia literackie* (Pz 1884), *Altpolnische Sprachdenkmäler. Systematische Übersicht. Würdigung und Texte. Eine Beitrag zur slavischen Philologie* (B 1886), *Slavische Philologie* (w: *Festschrift zur Feier des hundertjährigen Bestehens der Universität Breslau* (Br 1911, II 418-426; *Filologia słowiańska. W 150-lecie slawistyki Uniwersytetu Wrocławskiego*, Wr 1992).

S. Sochacka, *Działalność slawistyczna Władysława N. na tle epoki*, Op 1980 (bibliogr.); W. Albrecht-Szymanowska, DPPol III 120-121 (bibliogr.).

Antoni Bednarek

NEILA, Neelon, Neela (ruiny Chirbet en-Nila w Syrii), biskupstwo staroż. w metropolii Bostra w rzym. prowincji Arabia; znanych 2 biskupów z V w.; obecnie bpstwo tytularne.

NEILL STEPHEN CHARLES bp, ur. 31 XII 1900 w Edynburgu, zm. 20 VII 1984 w Oksfordzie, historyk i ekumenista.

Pochodził z rodziny ewangelikalnej (Evangelicals); 1919-24 odbył studia teol. w Trinity College w Cambridge; 1924-44 był misjonarzem w Indiach; wstąpił do Church Missionary Society (CMS), 1928 został ordynowany, a nast. (oprócz pracy mis.) wykładał w teol. kolegium CMS w Palayankottai; 1938 uczestniczył w konferencji → Międzynarodowej Rady Misyjnej w Tambaram k. Madrasu (Indie); 1939 został mianowany bpem w Indiach, Birnie (obecnie Myanmar) i na Cejlonie (obecnie Sri Lanka) w Tinnevely (od 1948 Tirunelweli); 1934-44 był członkiem komisji pracującej nad utworzeniem United Church of South India; 1947-50 kierował działalnością misyjno-ewangelizacyjną na uniw. w Oksfordzie, Toronto, Edmonton, Yale, Berkeley i Princeton; 1948 uczestniczył w → Amsterdamskim Zgromadzeniu Ogólnym (współred. *The Message and Reports of the First Assembly of the World Council of Churches, with Aids to Study and Discussion*, Lo 1948) i został jednym z jej gen. sekretarzy, odpowiedzialnym za badania ekum. i ewangelizację; 1950 odbył podróż studyjną do Afryki (Tanganika, Kenia, Sierra Leone, Uganda, Nigeria oraz Wybrzeże Kości Słoniowej) w celu zapoznania się z rodzinnymi praktykami duszpast.; od 1953 był red. serii ekum. World Christian Books (ponad 30 wersji językowych), wydawanej pod patronatem Międzynar. Rady Mis.; 1962-67 wykładał misjologię i zagadnienia ekum. na uniw. w Hamburgu, a 1969-73 filozofię religii w Department of Religious Studies w Nairobi. N. pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji w Ekum. Radzie Kościołów; jego autobiografię *God's Apprentice* wydał E.M. Jackson (Lo 1991).

N. jest autorem wielu dzieł z zakresu misji, teologii, ekumenizmu, m.in.: *Christ, His Church and His Word* (Lo 1948), *The Christian Society* (Lo 1952, Westport 1972), *Towards Church Union, 1937-1952. A Survey of Approaches to Closer Union among the Churches* (Lo 1952), *The Christians' God* (Lo 1954), *Anglicanism* (Harmondsworth 1958, NY 1987⁴), *Christian Faith and Other Faiths. The Christian Dialogue with Other Religions* (Lo 1961, 1977²), *A History of Christian Missions* (Harmondsworth 1964, Lo 1990²), *Christian Missions* (Har-

mondsworth 1964), *The Interpretation of the NT* (Lo 1964, Ox 1988²), *Colonialism and Christian Missions* (Lo 1966), *The Story of the Christian Church in India and Pakistan* (GrR 1970, Madras 1972), *A History of Christianity in India. The Beginnings to AD 1707* (C 1984), *Crises of Belief. The Christian Dialogue with Faith and No Faith* (Lo 1984); był też współred. dzieła o historii ruchu ekum. *A History of the Ecumenical Movement* (I-II, Lo 1954-70, G 1993⁴; z R. Rouse) i mis. słownika *Concise Dictionary of the Christian World Mission* (Lo 1970, 1980; z G.H. Andersonem i J. Goodwinem).

P. Löffler, ÖKL 863-864; Ch. Mauch, BBKL VI 573-577 (bibliogr.); Ch. Lamb, *Mission Legacies. Biographical Studies of Leaders of the Modern Missionary Movement*, Maryknoll 1994, 445-451; E.M. Jackson, *The Continuing Legacy of Stephen N.*, International Bulletin of Missionary Research 19(1995) 77-80; J. Bosch Navarro, *Diccionario de ecumenismo*, Navarra 1998 (*Ekumenizm. Mały słownik*, Wwa 2007, 224); E.M. Jackson, BDCM 488; B. Neumann, LThK VII (1998³) 729; E.M. Jackson, RGG VI (2003⁴) 178-179; RelEnc VII 243-244; D.B. Dautry, *Bishop Stephen N.*, NY 2008.

Leonard Górka, Stanisław Józef Koza

NEIVA, diecezja w pd.-zach. Kolumbii (dep. Huila) eryg. 24 VII 1972 przez pap. Pawła VI bullą *Ad aptius forendas* z części terytorium diec. Garzón-N. (→ Garzón) jako sufr. → Popayán, od 1974 sufr. → Ibagué; zajmuje 10 523 km² i liczy 451 000 mieszk., w tym 428 000 katolików, 52 parafie, 61 księży diec., 22 zakonników i 57 sióstr.

AAS 64(1972) 660-662; AnPont 2008.

Ewelina Zarosa

NEJJATTINKARA, diecezja w pd. Indiach eryg. 14 VI 1996 z części diec. Triwandrum dei Latini, sufr. Triwandrum dei Latini; zajmuje 1497 km² i liczy 1,41 mln mieszk., w tym 131 000 katolików, 65 parafii, 80 księży diec. i 22 zak., 41 zakonników i 284 siostry.

Guida 2005; AnPont 2008.

Ryszard Dziura

NEKEMTE, wikariat apost. w pd.-zach. Etiopii eryg. 25 III 1937 jako wikariat apost. Gimma (nazwę zmieniono na obecną 3 IX 1982) z powstałej 1913 prefektury apost. Kaffa Pd. (w tym samym roku zmieniono nazwę na prefektura apost. Kaffa), utworzonej z wikariatu apost. Galla (1846); zajmuje 98 792 km² i liczy 6,5 mln mieszk., w tym 45 253 katolików, 86 parafii, 23 księży diec. i 9 zak., 22 zakonników i 39 sióstr.

Guida 2005; AnPont 2008.

Ryszard Dziura

NEKES HERMANN SAC, ur. 25 XII 1875 w Essen, zm. 28 X 1948 w Melbourne, misjonarz, językoznawca.

Do stowarzyszenia wstąpił 1894 i po odbyciu studiów filoz.-teol. w Rzymie przyjął tam 1899 święcenia kapł., a 1900 uzyskał doktorat z etnologii; w 1901 wyjechał do Kamerunu i rozpoczął pracę w misji Mvolye k. Jaunde; w pracy mis. podkreślał potrzebę poznawania i szanowania rodzimej kultury; 1905 z powodów zdrowotnych wrócił do kraju, ale po roku przybył ponownie do Kamerunu, z którego ostatecznie wyjechał 1908; 1909-15 pracował jako docent na uniw. w Berlinie, zajmując się gł. fonetyką języków *bantu*, etnologią i misjologią; 1916 rozpoczął wykłady z etnologii, lingwistyki i religioznawstwa w wyższej szkole teol. pallotynów w Limburgu; 1935 wyjechał do Australii, gdzie studiował języki Aborygenów.

N. jest autorem następujących prac: *Lehrbuch der Jaunde-Sprache* (B 1911), *Die Bedeutung des musikalischen Tones in den Bantusprachen*, Anthropos (1911) 546-574, *Vier Jahre im Kameruner Hinterland* (Lm 1912) i *Die Sprache der Jaunde in Kamerun* (B 1913) oraz współautorem *Katechismus der katholischen Religion für das apostolische Vicariat Kamerun (Jaunde)*. *Katechismus Vikariat-Apostolis* ya Kamerun ayegele bekristen ye Ewondo Nyebë-Katolis (Lm 1910; z J. Ayisim); pośm. wydano współautorskie (z E.A. Wormsem) dzieło *Australian Languages* (B 2006).